

Fra: pb@nordicdialogue.org

Dato: 26. august 2021 kl. 07.19.49 GMT-2

Emne: Udkast til forslag om lov til ændring af lov om omdannelse af forsvarsforbeholdet til en tilvalgsordning

Til medlemmer af Forsvarsudvalget

Venligst find i vedhæftede dokument notat med forslag til lov om ændring af lov om omdannelse af forsvarsforbeholdet til en tilvalgsordning, som er sendt til Folketingets partiers respektive forsvarsordførere. Forslag om en tilvalgsordning, skal betragtes som et alternativ til en egentlig afskaffelse af forbeholdet, idet regeringen ikke synes indstillet på en folkeafstemning herom.

Udgangspunkt:

Danmark har stået uden for EU's fælles forsvarssamarbejde som følge af et dansk nej til Maastricht-traktaten i 1992. Aldrig nogensinde har det dog været så vigtigt for Danmark at tiltræde et fælles Europæisk sikkerheds- og forsvarsarbejde, derfor må debatten om det danske forsvarsforbehold tages igen før det er for sent, som også understreget af formanden for Venstre, Jakob Ellemann-Jensen i dagens udgave af Berlingske Tidende.

Cyberangreb mod det Europæiske Lægemiddelagentur, SolarWinds-angrebene, lækkede persondata og et stigende antal af cyberangreb mod danske private virksomheder, er blot få af utallige hændelser der opleves i netop disse år – og der er intet der tyder på, at cyberangrebene foreløbigt vil stoppe.

Tværtimod viser henholdsvis det nuværende cybertrussel niveau og en udredning fra Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), at cybertrussel mod Danmark er alvorlig, rettet mod alle og at Danmark samtidig har sværere ved at indgå i internationalt samarbejde vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af cyberterrorisme. Et fremtidigt cyberangreb vil kunne ramme den danske infrastruktur, lamme samfundet og sætte alt i stå, hvis ikke vi gør noget ved det nu.

Til efteråret har NORDIC dialogue planlagt en konference med fokus på landets kritiske infrastruktur og hvordan samfundet kan genopstartes i tilfælde af cyberangreb. Dette debatindlæg vil diskutere nogen af de konsekvenser som Danmark står overfor, ved ikke at være en del af den fælles europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik.

Den tidligere forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen ville en folkeafstemning om forsvarsforbeholdet før udskrivelsen af et nyt Folketingsvalg, som skulle finde sted juni 2019. En måneds tid og ny forsvarsminister senere, lod Trine Bramsen sig forstå under et interview i Paris på Bastilledagen, at hun ikke fandt en folkeafstemning relevant, hvilket udenrigsminister Jeppe Kofod ligeledes udtrykte til Politiken kort tid efter.

År forinden stod det anderledes til, hvor Socialdemokratiet var af lodret modsat opfattelse og argumenterede for ophævelsen af forsvarsforbeholdet. Argumentet bag var af samme som DIIS's nuværende udredelse; at Danmark står uden for samarbejde på det fælles europæiske forsvarsområde.

Spørger man Socialdemokratiet, så skal forsvarsforbeholdet den ene dag ophæves, og den anden dag er det hverken aktuelt eller relevant at holde en folkeafstemning herom.

Hvorfor er det vi kan se forskellige politikere på begge sider skifte standpunkt? Er det grundet det menneskelige rationale der skifter, jo mere erfaren man bliver og jo mere viden man tilegner sig? Næppe. Vi har langsomt og sikkert mærket konsekvenserne af vores forbehold, og det vil kun mærkes tydeligere, jo længere der går, indtil vi deltager i det fælles samarbejde.

Den siddende regering har meget sjældent udfordret status quo. Ingen har spurgt danskerne om forbeholdet, siden der i 2000 blev sagt nej til euroen. Opretholdelse af status quo er specielt at ønske, når emnet om det danske forbehold, splitter den danske befolkning op i to polariserede grupper.

Den siddende regering slipper simpelthen for at komme i stormvejr ved at sejle udenom de farlige farvande, som indrømmet af tidligere udenrigsminister Martin Lidegaard og tidligere forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen på den af NORDIC dialogue arrangeret sikkerheds- og forsvarskonference om netop forsvarsforbeholdet i september sidste år.

Med tæt på to lige store lejre vil det hverken være favorabelt eller chancen værd at bringe en folkeafstemning på dagsordenen - der er slet og ret for meget at tabe. Det kunne blandt andet ses med skrækeksemplet af tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, som måtte erkende et tabt folketingsvalg kort efter det danske nej til euroen.

Når vi ser socialdemokratiet årene forinden deres valgsejr have andet standpunkt, skyldes det at man som oppositionsparti nemmere og mere omkostningsfrit kan plædere for en folkeafstemning – for de har ikke det samme at tabe som den siddende regering.

Det handler altså om at bevare magten, og ikke sætte den over styr med en potentiel folkeafstemning. Dette er også selvom det bliver mere og mere relevant at kunne indgå aktivt i et forsvarspolitisk samarbejde i EU.

Derfor er det på høje tid, at regeringen ikke udskyder diskussionen om forsvarsforbeholdet, men at de sender det til folkeafstemning på baggrund af den nuværende sikkerhedsrisiko. Vi kan ikke længere stå og kigge på diverse cyberangreb ramme os og vores naboer, når vi i et europæisk fællesskab vil have muligheder for at udvikle vores kapaciteter i at håndtere og forebygge sådanne angreb.

Truslerne står og banker på vores dør, og Danmark har brug for alt den slagkraft vi kan få, for at slå dem langt tilbage. Det vil få alt for store menneskelige og økonomiske konsekvenser, hvis Danmarks kritiske infrastruktur bliver lammet og el-netværket sat ud af spil. Konsekvenser der kan blive så store, at de kan være svære at overskue lige nu.

Hvad fremtiden byder på, vil derfor umiddelbart formes efter, hvorvidt den siddende regering sætter en folkeafstemning vedrørende forsvarsforbeholdet på dagsordenen. Truslerne vil kun blive flere og flere, som FE og DIIS også forudser. Gør vi intet ved det meget snart, vil genopbyggelsen efter et eventuelt cyberangreb kunne koste samfundet lang mere end forebyggelsen, og det har vi ikke råd til.

For spørgsmål eller kontakt er man velkommen til at rette henvendelse til undertegnede eller Politisk assistent Gustav Forum Sørensen på mobil 26 80 61 63 (og cc: denne mail)...

Med bedste hilsen

NORDIC

d i a l o g u e

Preben Bonnén

Politisk Faglig Chef, Cand. Mag.

Tel: (+45) 50 38 63 99

Email: pb@nordicdialogue.org

Web: www.nordicdialogue.org

NORDIC dialogue er en del af NORDIC dialogue & analytic og er et uafhængigt tværfagligt debat- og mødeforum, som har fokus på en række forskellige aktuelle og relevante samfundsfaglige problemstillinger inden for fagområderne politik, økonomi, erhverv, klima, cybersikkerhed, samfundssikkerhed og beredskab, historie, kultur, religion, m.fl. For NORDIC dialogue handler det om at skabe indsigt og forståelse for de forskellige samfundsrelevante fagområder, ligesom det handler om at styrke den demokratiske og tværfaglige dialog, og således få skabt en motivation i samfundet til, at ville deltage og engagere sig i debatten om samfundets udvikling generelt.